

Slovākija

Vispārīga informācija

Oficiālais nosaukums:	Slovākijas Republika
Valsts iekārta:	parlamentāra republika
Galvaspilsēta:	Bratislava
Valsts valoda:	slovāku

Teritorija

Platība:	48 845 km ²
Sauszemes robeža:	1 524 km
Krasta līnija:	0 km
Robežvalstis:	Austrija 91 km, Čehijas Republika 215 km, Ungārija 677 km, Polija 444 km, Ukraina 97 km
Administratīvais iedalījums:	8 reģioni
Lielākās pilsētas:	Bratislava, Košice, Nitra, Prešova, Žilina, Banská Bystrica, Trnava

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (2010):	5,43 milj.*
Pieaugums uz 1000 iedz. (2010):	1,3%*
Nacionālais sastāvs (2001):	slovāki 85,8%, ungāri 9,7%, čigāni 1,7%, ukraiņi 1%, pārējie – 1,8%**
Reliģijas (2001):	Romas katoļi 68,9%, protestanti 10,8%, Grieķu katoļi 4,1%, pārējie – 3,2%, pie konfesijām nepiederīgi 13%**

Ekonomiskie rādītāji

IKP (2010):	65,89 miljardi EUR*
IKP pieaugums (2010):	4,0%*
IKP uz vienu iedzīvotāju (2010):	12 130 EUR*
IKP PPP (2010):	120,2 miljardi USD**
IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2010):	22 000 USD**
Eksports (2010):	48,8 miljardi EUR*
Imports (2010):	48,7 miljardi EUR*
Eksporta partneri (2010):	Vācija 19%, Čehija 14%, Polija 7%, Francija 7%, Ungārija 7%, Itālija 6%*
Importa partneri (2010):	Vācija 15%, Čehija 10%, Krievija 10%, Dienvidkoreja 8%, Ķīna 6%*
Eksporta produkti:	transportlīdzekļi, iekārtas un elektronika, metāli, ķīmijas izstrādājumi un minerālie produkti, plastmasas izstrādājumi
Importa produkti:	rūpnieciskās iekārtas, kurināmais, dažādas rūpniecības preces, ķīmijas izstrādājumi, pārtika
Galvenās nozares:	mašīnbūve, inženierpakalpojumi, ķīmijas nozare, naftas produktu pārstrāde, plastmasas ražošana
Dabas resursi:	brūnās ogles un lignīts, dzelzsrūda nelielos daudzumos, vara un mangāna rūda, sāls atradnes, lauksaimniecības zemes
Ienākošās uzkrātās ĀTI (2010):	37,9 miljardi EUR***
Izejošās uzkrātās ĀTI (2010):	2,1 miljardi EUR***
Valūta (2010):	eiro (EUR); 1 EUR = 1,42 LVL****
Fiskālais gads:	kalendārais gads
Inflācija (2010):	1%*
Bezdarba līmenis (2010):	14,4%*
Uzņēmuma ienākuma nodoklis:	19%

Papildus informācija

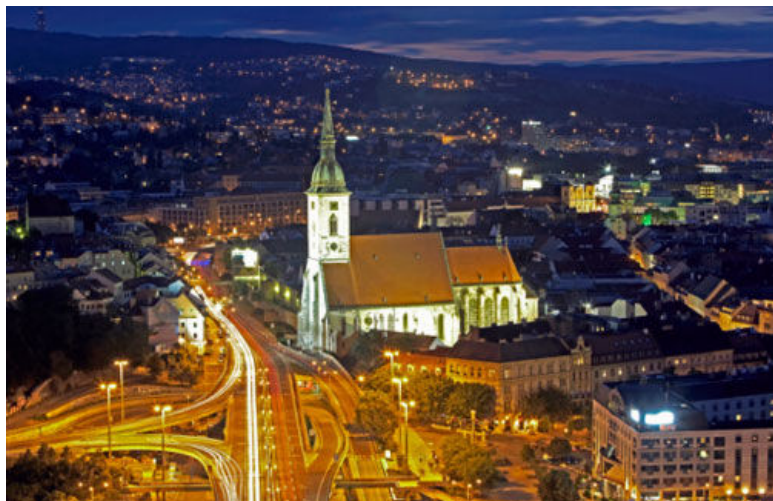
Tālsarunu kods:	+421
Interneta IDL:	.sk

* Statistic Office of the Slovak Republic - <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=359>

** Central Intelligence Agency – www.cia.gov

*** Slovakia National Bank - <http://www.nbs.sk/en/home>

**** Latvijas Banka - www.bank.lv

Slovākija ir neliela valsts Centrāleiropā. Ziemeļos tā robežojas ar Poliju, austrumos ar Ukrainu, dienvidos ar Ungāriju, rietumos ar Čehiju un Austriju. Slovākijas platība ir 48 845 km². Nav izejas pie jūras.

Slovākijai ir sena vēsture. 5.gs. p.m.ē. slāvu ciltis apmetās tagadējā Slovākijas teritorijā. 833. gadā Morāvijas valdnieks ieņēma Nitru un nodibināja Lielo Morāvijas impēriju, kura 863. gadā pēc brāļu un misionāru Kirila un Meteodiusa Tčesaloniku ierašanās pievērsās kristīgai ticībai. 907. gadā Lielā Morāvijas impērija politisku intrigu un ungāru invāzijas rezultātā sabruka. 1018. gadā visa Slovākija uz 900 gadiem tika pievienota Ungārijai, kaut arī Slovākijas austrumu reģions no 1412. līdz 1772. gadam piederēja Polijai. No 1867.gada līdz

1918. gadam Slovākija ietilpa Austroungārijas impērijā. Pēc I Pasaules kara Slovākija un Čehija apvienojās vienā valstī - Čehoslovākijā. Vācija lika dažādus šķēršļus šai apvienībai. Vēlāk Slovākija nonāca komunistu rokās. Tikai 1989. gadā slovāki atbrīvojās no komunisma un 1993. gadā pasludināja neatkarīgu Slovākijas Republiku. 2004. gadā Slovākija pievienojās Eiropas Savienībai un NATO.

Slovākijā dzīvo nedaudz vairāk par 5 miljoniem iedzīvotāju, no kuriem aptuveni 86% ir slovāki, lielākā minoritāte ir ungāri (10%), kuri pārsvarā dzīvo valsts dienvidu un austrumu daļā. Slovākijā dzīvo 2% čigānu, 0,8% čehu u.c. tautas. Oficiālā valsts valoda ir slovāku, bet daļa iedzīvotāju sazinās ungāru un čehu valodā. Slovākijā lielu nozīmi saglabājuši lauku apvidi. Aptuveni 45% iedzīvotāju dzīvo ciematos, kur cilvēku skaits nepārsniedz 5000.

Slovākijas ainava ir daudzveidīga un piesaista ceļotājus no tuvākām un tālākām zemēm. Valsts vidusdaļa un ziemeļu daļa ir kalnaina (Karpatu kalni), savukārt dienvidi un austrumi ir tipiski zemieņu apgabali. Tie ir nozīmīgi Slovākijas lauksaimniecības rajoni. Augstākais punkts ir Gerlaha smaile (2655 m v.j.l.) Augstajos Tatros. Lielākā upe ir Donava, kas savieno Slovākijas galvaspilsētu Bratislavu ar divām kaimiņvalsts galvaspilsētām – Budapeštu un Vīni. Liela dabas bagātība ir meži, kas aizņem 36% no Slovākijas kopējās teritorijas. Pateicoties neskartajai videi un labvēlīgajiem ekoloģiskajiem apstākļiem, Slovākija var lepoties ar bagātīgu augu un dzīvnieku valsti. Relatīvi mazā teritorijā ir pārstāvētas dažādas augu sugas, no kurām daudzas ir unikālas pasaules mērogā.

Slovākijā ir mērens klimats. Vidējā temperatūra ziemā ir -2°C (aukstākais mēnesis ir janvāris), vasarā vidējā temperatūra ir 21°C (siltākie mēneši ir jūlijs un augusts). Dažos kalnu apgabalos sniegs turas vidēji 130 dienas gadā. Klimats kalnu apvidos un zemienē atšķiras. Zemienēs ir sauss un silts ar samērā pastāvīgiem laika apstākļiem, savukārt kalnu apvidos ir mitrs un auksts ar mainīgiem klimatiskiem apstākļiem. Lietainākie mēneši Slovākijā ir jūnijs un jūlijs, vissausākie ir rudens mēneši.

Slovākija ir pasaulē pazīstama ar savu bagātu kultūrvēsturisko mantojumu, tostarp ar dažādos vēstures periodos būvētajām pilīm, no kurām lielākā daļa ir restaurētas, un muzejiem. Ziemā iecienītākais sporta veids ir slēpošana. Uz plašajām un modernajām slēpošanas trasēm dodas ne tikai vietējie, bet arī daudzi ārvalstu tūristi. Slovākijā atrodas vairāki minerālavotu kūrorti.

Tradicionālie ēdieni ir ar aitas sieru pildītas rīvētu kartupeļu klimpas un kāpostu zupa ar desu.

Starp slavenākajiem slovāku tautas pārstāvjiem jāmin Štefans Baničs, kurš 1913. gadā izgudroja izpletņi

un popmākslas pamatlicējs Endijs Vorhols, dzimis ASV kā Andrejs Varhola Austrumslovākijas emigrantu ģimenē.